

## **Innspill til statsbudsjett 2026 fra FFA, forskningsinstituttene**

Vi viser til vår anmodning om å møte i komiteens budsjettthøring og vil med dette kommentere regjeringens budsjettforslag Forsvarsdepartementet Kap 1700 Forsvarsdepartementet, Post 72 Tilskudd til Norges Forskningsråd og Post 73 Forskning og utvikling.

### **Styrket totalforsvar, økt sikkerhet, beredskap og konkurransekraft fordrer økt samarbeid mellom sivil og militær sektor, også innen forskning og teknologiutvikling**

Totalberedskapsmeldingen pekte tydelig på Norges hovedutfordringer og følges opp i statsbudsjettet. Vi støtter strategiene om å utnytte samfunnets samlede ressurser bedre i forebygging, krisehåndtering og beredskap, herunder å sikre godt forsknings- og innovasjonssamarbeid mellom sivile forskningsmiljø og forsvarssektoren.

I Statsbudsjettet understrekes nødvendigheten av å lyse ut flere FoU-midler på konkurransebaserte arenaer og regjeringen foreslår derfor å øke tilskuddet til Norges Forskningsråd for å etablere nye FoU-satsinger som beskrevet i langtidsplanen for forsvarssektoren. Regjeringen foreslår videre å styrke forskningen på brobyggende kunnskapsutvikling på tvers av forsvar, sikkerhet og beredskap, og å samordne FoU-innsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler gjennom Norges forskningsråd. Midlene skal også følge opp regjeringens målsetting om å etablere en arena på tvers av militær og sivil sektor som bidrar til bedre samordning av forskningsinnsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler. Vi mener dette er viktige grep for å øke Norges forsvarsevne, samfunnssikkerhet og beredskap.

Uavhengige forskningsinstitutter er representert i alle regioner og har utbredt internasjonalt samarbeid. De er drevet av å møte samfunnsutfordringer, også sikkerhets- og beredskapsutfordringer. Forskningen omfatter bl.a. samfunnskritisk infrastruktur som energi, transport og kommunikasjon, atomberedskap, forsvarsindustriell teknologi, matproduksjon, cybersikkerhet, terrorvirksomhet osv. Det gjelder bl.a. forskningsinstituttene SINTEF, NORCE, IFE, NORSAR, Norsk Regnesentral, Transportøkonomisk institutt, Veterinærinstituttet, NIBIO, NOFIMA, PRIO, NUPI og mange flere. Felles er at de arbeider med forskningstema som svarer på samfunnets behov og har en kapasitet for å delta i tverrfaglig og tverrsektorielt forsknings- og teknologiutviklingssamarbeid som vil øke Norges forsvarsevne.

Forskningsinstituttene erfaring samsvarer godt med Forsvarsdepartementets når det i statsbudsjettet beskrives at "Den gjensidige relevansen mellom sivil forskning og forsvarsforskning øker" (s.42). Dette gjelder ikke minst innenfor utvikling av norsk forsvarsteknologi, hvor European Defence Fund har blitt et meget godt virkemiddel for felles-europeisk FoU samt samarbeid mellom industrien og instituttene. Opprettholdelsen av Norges årlige bidrag på om lag 300 MNOK er et viktig tiltak. FFA vil også fremheve samarbeidet innenfor cybersikkerhet, forsyningssikkerhet og kritisk infrastruktur. Regjeringens satsing innen kvante og AI er likedan viktige investeringer som er godt egnet for tverrsektorielt samarbeid.

I denne sammenhengen er også satsingen på å bygge og fornye sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning relevant, og den foreslåtte bevilgning på 166,5 MNOK er viktig. De uavhengige utenrikspolitiske forskningsinstituttene NUPI, PRIO og Fridtjof Nansen Institutt (FNI) er solide forskningsmiljø på dette området.

Vi mener det er prinsipielt viktig at forsvarssektoren søker synergi gjennom samarbeid, og ikke bygger ny parallell kompetanse til eksisterende kompetanse. Vi er en liten nasjon og må dra lasset sammen og sørge for at forskningskapasiteten i militær og sivil sektor utnyttes best mulig. Bedre ressursutnyttelse på tvers av sektorer er nødvendig.

**FFA mener derfor at:**

- Etablering av en portefølje for totalforsvar, samfunnssikkerhet og beredskap i Forskningsrådet er et viktig grep for å ta i bruk åpen konkurranse om forskningsmidler og styrke forskningssamarbeid på tverrsektorielle problemstillinger. Bevilgning på 57 MNOK på Kap. 1700, post 72 Tilskudd til Norges Forskningsråd bør settes i bruk raskt og forvaltes av et tverrsektorielt sammensatt porteføljestyre.
- De uavhengige instituttene bør benyttes mer for å styrke Norges totalberedskap. De relevante forskningsinstituttene bør gis legitimitet i forsvarssektorens forskningsaktivitet for å kunne delta med kapasitet og infrastruktur. Legitimitet kan gis gjennom prekvalifisering eller andre godkjenningsordninger som omfatter faglig og sikkerhetsmessig vurdering. Ved å fjerne unødvendige systembarrierer kan en realisere et stort FoU-potensiale for totalberedskap og stor samfunnsøkonomisk gevinst.

Vennlig hilsen

Agnes Landstad  
Daglig leder FFA

---

*Forskningsinstituttene Fellesarena organiserer 33 selvstendige non-profit forskningsinstitutter og -konsern som fyller kriteriene for grunnfinansiering fra sektordepartementene via Forskningsrådet. De utgjør til sammen 7200 årsverk og 12 mrd. kr i årlig omsetning, hvorav 1,4 mrd kr fra utlandet. Samfunnsoppdraget krever at instituttene skal bidra med forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og i samfunnet for øvrig. Norge har i sin instituttsektor et velfungerende apparat for anvendt, tverrfaglig og målrettet forskning og problemløsning som bidrar til konkurransekraft, innovasjonsevne og omstilling i næringsliv og offentlig sektor. Studier viser at forskningsinstituttene holder høy faglig kvalitet, har stor vitenskapelig publisering, høy siteringsfrekvens og henter hjem en stor andel av EU-midlene.*

*Forskningsinstituttene er sentrale forsknings- og innovasjonspartnere for bedriftene og offentlige virksomheter og fungerer som akseleratorer for innovasjon og omstilling i samfunnet. Instituttene bygger bro mellom grunnleggende forskning og private og offentlige virksomheters behov for ny kunnskap og nye løsninger.*